Основно училище „Христо Ботев" с.Абланица
общ.Велинград обл.Пазарджик

Директор:.....

/ Елена Халева /

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена подготовка по Български език и литература

ПЪРВИ КЛАС

2019 – 2020 учебна година

Хорариум на избираемите учебни часове: 2 / 64

седмичен / годишен

Изготвил: Атидже Пашалиева /...../

ЦЕЛ: Обучението по БЕЛ в първи клас е насочено към постигане на базовото равнище на ключовата компетентност, свързана с комуникацията на български език, както и към усвояване на техники за четене и писане и овладяването на умения за разпознаване и използване на основните езикови и комуникативни единици – текст, изречение, дума, сричка, звук. В програмата за разширена подготовка са заложени теми, които дават възможност за затвърждаване, разширяване и задълбочаване на усвоените в процеса на езиковото и литературното обучение знания и умения и формиране на отношение към езика и литературата, както и към реализиране на междупредметни връзки и комплекс от дейности, подчинени на съвременните ключови компетентности.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

НАЧАЛНО ОГРАМОТЯВАНЕ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ се очаква учениците да:

- разграничават на звук и буква в състава на думата; разпознават печатните и ръкописните букви от българската азбука; изписват графически правилно елементите на буквите и връзките между тях.
- пренасят правилно части от думи; владеят техники за четене и писане на думи, изречения и кратки текстове; разбират смисъла на прочетеното.
- разпознават гласни и съгласни звукове; разграничават сричките в думата.
- разграничават езиковите единици дума и изречение; определят границите на изречението в текста; съставят различни по цел на изказване изречения в зависимост от комуникативната ситуация.

КОМУНИКАТИВНОРЕЧЕВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ се очаква учениците да:

- използват речевия етикет и прилагат правилата за речева учтивост;
- озаглавяват и създават кратък текст по серия от картини;
- преразказват устно съдържанието на откъс от повествователен текст.

ЛИТЕРАТУРНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ се очаква първокласниците да:

- четат произведения от различни литературни и фолклорни видове, представени в учебното съдържание – приказка, разказ, стихотворение, гатанка;
- преразказват устно епизод от литературно или фолклорно произведение и кратък художествен или нехудожествен текст;

- отговарят кратко на въпроси по съдържанието на изучавано литературно и фолклорно произведение, като разбират значението на непознати думи в контекста на изучаваното литературно или фолклорно произведени;
- ориентират се в оформлението на книгата (корици, страници, илюстрации).

СОЦИОКУЛТУРНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ се очаква първокласниците да:

- се ориентират в съдържанието на изучаваното литературно или фолклорно произведение;
- споделят прочетеното от детски списания, детски енциклопедии, достъпна информация от интернет;
- съставят в устен вид благопожелания, свързани с празничния календар .

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ:

№	Глобални теми	Брой урочни единици
1.	Звукове и букви в българския език	50
2.	Дума и изречение	6
3.	Текст и общуване	3
4.	Литературни и фолклорни текстове	3
5.	Читателски интереси	2
	Всичко	64часа

Глобални теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението в разширената подготовка	Основни понятия
Звуковете и буквите в българския език	Открива звуковете в състава на думата. Разграничава звук от буква. Разграничава сричките в думата. Разграничава гласни от съгласни звукове. Познава печатните и ръкописните букви от българската азбука. Разпознава малка и главна буква (печатни и ръкописни) Пише графически правилно и четливо	звук гласен и съгласен звук буква главна и малка буква печатна и ръкописна буква

	буквите и връзките между тях. Пише правилно в думи *й, йо, ьо, щ, я, ю, дж, дз*. Чете правилно думи в съответствие със звуковия им състав. Познава реда на буквите в българската азбука. Означава с букви звуковия състав и строеж на думите, без да пропуска букви.	сричка азбука
Дума и изречение	Различава дума от изречение. Разбира лексикалното значение на думата. Използва главна буква при писане на собствените имена. Проверява правописа на думи чрез други думи. Разбира смисловата цялост на изречението. Свързва правилно думите в изречението. Определя границите на изречението в текста. Оформя графически правилно началото и края на изречението.	дума изречение
Текст и общуване	Разграничава в потока на речта основните езикови и речеви единици (звук, дума, изречение, текст). Усвоява механизъм на четене с разбиране. Разграничава графичната и звуковата форма на думата като значеща единица. Различава писмен от устен текст. Ориентира се за участниците в речевата ситуация. Прилага правилата за речева учтивост (поздрав, благодарност, молба). Прави устен преразказ на кратък откъс от повествователен текст. Пренася правилно части от думи. Съчинява кратък писмен текст (от три-четири изречения) по серия картини. Озаглавява текст.	общуване текст
Литературни и		

фолклорни текстове	Разпознава приказка, разказ, стихотворение, гатанка. Чете правилно и с разбиране малки по обем художествени или нехудожествени текстове. Отговаря кратко на въпроси по съдържанието на изучавано произведение. Преразказва устно достъпни за възрастта малки по обем разкази, кратки народни, преразказани (авторизирани) и авторски приказки. Рецитира наизуст кратки стихотворения Отгатва фолклорни и литературни гатанки, достъпни за възрастта. Чете произведения от литературата за деца, посветени на: семейството, училищния живот, родината, игрите, празниците. Ориентира се в случката в изучаваното литературно или фолклорно произведение.	приказка разказ стихотворение гатанка
Читателски интереси	Споделя впечатления от изучавани или неизучавани цялостни произведения. Дава примери за благопожелания, свързани с празници и обичаи. Чете кратки текстове от детски списания и енциклопедии, достъпна информация от интернет. Ориентира се в оформлението на книгата (корици, страници, илюстрации).	книга страница корица

Обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ подкрепя, допълва и надгражда обучението в задължителните учебни часове в изпълнение на целта за формиране на ключовата компетентност – общуване на български език. Същевременно то подпомага формирането на останалите ключови компетентности в съответствие с възрастовите психофизиологически особености на развитие на учениците.

Основно училище „Христо Ботев" с.Абланица
общ.Велинград обл.Пазарджик

Директор:.....

/ Елена Халева /

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена подготовка по Математика

ПЪРВИ КЛАС

2019 – 2020 учебна година

Хорариум на избираемите учебни часове: 1 / 32

седмичен / годишен

Изготвил: Атидже Пашалиева/...../

	на естествените числа, разграничава цифра, число, едноцифрени и двуцифрени числа Брои до 20 в прав, в обратен ред, по дестици до 100 Сравнява числата до 20 и числата 10,20,30,40,50,60,70,80,90,100 и използва знаците „>", „<", „=" за представяне на математическите отношения „повече", по-малко" и „толкова, колкото". Подрежда числата по правило, открива правило на образуване на редица от числа. Извършва аритметичните действия събиране и изваждане с числата от 0 до 20 и числата 10, 20 ,30,40,50,60,70,80,90,100, разбира връзката между компонентите и резултата на аритметичните действия събиране и изваждане с числата от 0 до 20 и числата 10, 20 ,30,40,50,60,70,80,90,100.
Геометрични фигури и тела	Разпознава и чертае върху квадратната мрежа геометричните фигури триъгълник, квадрати правоъгълник, знае елем.им страна и връх. Чертае отсечка отсечка по зададената дължина в сантиметри и в квадратна мрежа. Разпознава геометричната фигура кръг.
Измерване	· Знае мерната единица за дължина сантиметър, извършва действия с нея, измерва и чертае отсечки, като използва правилно линия. Знае мерната единица за маса килограм, извършва действия с нея. Знае мерната единица за време час. Разпознава по стойност българските банкноти и монети (лев, стотинка)
Моделиране	Моделира обекти с число. Моделира с числени изрази ситуации, описани с отношенията „с ... повече от ...", „с ... по-малко от ...". Оценява и обяснява получените резултати при решаването на даден проблем. Разбира информация от текст, илюстрация, схема.

	Решава със събиране или изваждане проста текстова задача.

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

№	Глобални теми и подтеми	Брой часове
1.	**ЧИСЛА**	26
2.	**ГЕОМЕТРИЧНИ ФИГУРИ И ТЕЛА**	2
3.	**ИЗМЕРВАНЕ**	2
4.	**МОДЕЛИРАНЕ**	2
	ОБЩ брой часове:	32

Глобалните теми и съответните математически компетентности като очаквани резултати от обучението следват формулираните такива в учебната програма за общообразователната подготовка по математика в I клас, но чрез разширената подготовка се осигурява поддържане и надграждане. Повишава се сложността на предлаганите задачи, включването на изучаваните математически обекти в нови връзки, частта на занимателните и игровите елементи и разглежданите практически проблеми.

Основно училище „Христо Ботев" с.Абланица
общ.Велинград обл.Пазарджик

Директор: Елена Халева
/...../

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена подготовка по Български език и литература

ВТОРИ КЛАС

2019 – 2020 учебна година

Хорариум на избираемите учебни часове: 2 / 64

седмичен / годишен

Изготвил: Нели Червенкова /...../

ЦЕЛ: Обучението по БЕЛ във втори клас е насочено към постигане на базовото равнище на ключовата компетентност, свързана с комуникацията на български език, както и към усвояване на техники за четене и писане и овладяването на умения за разпознаване и използване на основните езикови и комуникативни единици – текст, изречение, дума, сричка, звук. В програмата за разширена подготовка са заложени теми, които дават възможност за затвърждаване, разширяване и задълбочаване на усвоените в процеса на езиковото и литературното обучение знания и умения и формиране на отношение към езика и литературата, както и към реализиране на междупредметни връзки и комплекс от дейности, подчинени на съвременните ключови компетентности.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

ЕЗИКОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ се очаква учениците да:

- разграничават гласни и съгласни звукове и техни признаци, правят проверка за правописа на гласни на звучни съгласни пред беззвучни и в края на думата, знаят за речниковото значение на думата
- разпознават глагола, съществителното име и прилагателното име като части на речта, определят вида, рода и числото на съществителното име, съгласува прилагателното и съществителното име по род и число
- разпознават различни по цел на изказване изречения (съобщителни и въпросителни), оформят пунктуационно правилно съобщително и въпросително изречение
- използват азбучен ред за търсене на дума в речник.

КОМУНИКАТИВНОРЕЧЕВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ се очаква учениците да:

- ориентират се в комуникативноречевата ситуация, прилагат правилата за речева учтивост
- създават текст на поздравителна картичка, пишат писмо
- правят кратко писмено описание на предмет, преразказват съдържанието на кратък художествен повествователен текст

ЛИТЕРАТУРНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ се очаква учениците да:

- четат произведения от различни литературни и фолклорни видове, представени в учебното съдържание – приказка, разказ, стихотворение, гатанка;
- отговарят на въпроси, свързани със съдържанието на изучавано произведение
- откриват образите на героите в изучавано произведение.

СОЦИОКУЛТУРНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ се очаква второкласниците да:

- се ориентират в съдържанието на изучаваното литературно или фолклорно произведение;
- споделят прочетеното от детски списания, детски енциклопедии, достъпна информация от интернет;
- четат правилно и с подходяща интонация произведения (басня, народна песен) на различни култури.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ:

№	Глобални теми	Брой урочни единици
1	Гласните и съгласните звукове в българския език	7
2	Думата като част на речта	12
3	Думата като речникова единица	5
4	Изречението като езикова единица	4
5	Текст и общуване	9
6	Литературни и фолклорни текстове	20
7	Читателски интереси	7
	Всичко	64 часа

Глобални теми	**Компетентности като очаквани резултати от обучението в разширената подготовка**	**Основни понятия**
Гласните и съгласните звукове в българския език	Ориентира се за системните отношения в езика: звук-дума-изречение-текст. Разграничава думите с ударение от думите без ударение, ударена от неударена гласна и знака за ударение. Познава начини за правописна проверка на гласни в неударени срички. Изписва отделно предлози, съюзи, кратки форми на местоименията, отрицателна частица, възвратната частица се, пренася правилно многосрични думи.Познава начини за правописна проверка на звучни съгласни в края на думата и пред беззвучни.	ударена и неударена сричка тесни и широки гласни звучни и беззвучни съгласн

Думата като част на речта	Познава глагола като част на речта. Разпознава числото на глагола.Изговаря и пише правилно глаголи в първо лице,ед.имн.число. Познава съществителното име като част на речта. Разграничава съществителни собствени и съществителни нарицателни имена. Определя вида, рода и числото на съществителното име. Разпознава умалителни съществителни имена. Разпознава прилагателното име като част на речта. Разпознава рода и числото на прилагателното име. Съгласува прилагателното и съществителното име по род и число. Употребява уместно глаголи, прилагателни и съществителни имена.	част на речта глагол съществително име съществително собствено име съществително нарицателно име умалително съществително име прилагателно име
Думата като речникова единица	Използва азбучен ред при работа с речник. Търси думи с правописни особености в правописен речник. Познава учебни речници.	азбучен ред правописен речник
Изречението като езикова единица	Отделя изреченията в текста, като означава началото и края им. Разпознава съобщ. и въпр. изречение. Знае различни начини за образуване на въпросително изречение (с възходяща интонация, с въпросителна частица ли, с нали). Преобразува съобщително във въпросително изречение и обратно. Употребява уместно съобщителни и въпросителни изречения.	словосъчетание съобщително изречение въпросително изречение
Текст и общуване	Разграничава пряко от непряко общуване. Създава текстове на поздравителна картичка. Озаглавява собствен и чужд текст. Прави кратко писмено описание на наблюдаван предмет, животно, растение. Съставя кратки съобщения.	описание
Литературни и фолклорни текстове	Чете правилно и с разбиране малки по обем художествени или нехудожествени текстове. Отговаря кратко на въпроси по съдържанието на изучавано произведение.	басня народна песен повторение изброяване литературен герой

	Разграничава изучаваниили самостоятелно прочетени текстове като литературни или фолклорни произведения. Отгатва фолклорни и литературни гатанки, достъпни за възрастта. Чете произведения от литературата за деца, посветени на: семейството, училищния живот, родината, игрите, празниците.	
Читателски интереси	Споделя впечатления от изучавани или неизучавани цялостни произведения. Дава примери за благопожелания, свързани с празници и обичаи. Чете кратки текстове от детски списания и енциклопедии, достъпна информация от интернет. Дава идеи за разпределяне на ролите и за поведението на героите при сценичното представяне на изучавано произведение.	заглавие на книга

Обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ подкрепя, допълва и надгражда обучението в задължителните учебни часове в изпълнение на целта за формиране на ключовата компетентност – общуване на български език. Същевременно то подпомага формирането на останалите ключови компетентности в съответствие с възрастовите психофизиологически особености на развитие на учениците.

№ по ред	*Дата*	*Тема*	*Очаквани резултати*	*Забележка*
1.		Какво научихме в първи клас	Преговор	
2.		Приказките, които прочетох през лятото	Споделя впечатления от прочетено произведение	
3.		Пряко и непряко общуване	Да разграничава пряко от непряко общуване	
4.		Най-хубавото	Чете правилно и с разбиране, да отговаря кратко на въпроси	
5.		Най-хубавото-драматизация	Дава идеи за разпределяне на ролите, за поведението на героит	
6.		Строеж на българския език	Да се ориентира в системата:звук-дума-изречение-текст	
7.		Текст. Заглавие на текст	Да озаглавява собствен и чужд текст	
8.		Отгатване и създаване на гатанки	Да отгатва фолклорни и литературни гатанки	
9.		Ударение	Да разграничава ударена от неударена сричка	
10.		Най-скъпоценният плод	Чете правилно и с разбиране, да отговаря кратко на въпроси	
11.		Широки и тесни гласни звукове	Да открива широките и тесни гласни звукове в думите	
12.		Патиланци	Чете правилно и с разбиране, да отговаря кратко на въпроси	
13.		Правопис на гласните	Прави правописна проверка на гласните в думите	
14.		Поздравителна картичка за рожден ден	Създава текст на поздравителна картичка	
15.		Правопис на кратки думи	Изписва отделно предлози,съюзи,кратки форми на местоимения	
16.		Описание на животно	Писмено описва даден предмет или животно	
17.		Лисица и щъркел	Чете правилно и с разбиране, да отговаря кратко на въпроси	
18.		Гостенчето на Хитър Петър	Отговаря кратко на въпроси по съдърж.на изучавано произвед.	
19.		Пренасям правилно думите	Пренася правилно многосрични думи	
20.		Правопис на звучни съгласни	Прави правописна проверка на звучни съгласни в края на думата	
21.		Български народни песни	Открива повторенията в народните песни, чете правилно	
22.		Текст съобщение	Съставя кратки съобщения	
23.		Златна ябълка	Чете правилно и с разбиране, да отговаря кратко на въпроси	
24.		Части на речта-глагол	Открива глагола като част на речта	
25.		Описание на цвете	Писмено описва даден предмет или растение	
26.		Многото имена на добрия старец	Чете правилно и с разбиране малки по обем худож.произведения	
27.		Число на глагола	Правилно определя числото на глаголите	
28.		Писмо до Дядо Коледа	Създава кратък текст писмо	
29.		Правопис на глаголите	Правилно изговаря и пише глаголите в ед.и мн. число	
30.		Къщичка под снега	Чете правилно и с разбиране, да отговаря кратко на въпроси	
31.		Части на речта-съществително име	Разпознава съществителното име като част на речта	
32.		Пътници и мечка	Чете правилно и с разбиране, да отговаря кратко на въпроси	

№ по ред	*Дата*	*Тема*	*Очаквани резултати*	*Забележка*
33.		Четене по роли	Чете правилно, дава идеи за разпределяне на ролите	
34.		Съществителни собствени имена	Разграничава същ. соб. от същ. нар.. имена	
35.		Басни-Вълк и щърк	Чете правилно и с разбиране, да отговаря кратко на въпроси	
36.		Героите питат-от коя приказка сме	Споделя впечатления от изучавани и неизучавани произведения	
37.		Диктовка	Отделя изреченията в текста, като означава началото и края им	
38.		Род на съществителното име	Определя рода на съществителните имена	
39.		Човекът, който ни събуждаше	Чете правилно и с разбиране, да отговаря кратко на въпроси	
40.		Число на съществитебното име	Определя числото на съществителните имена	
41.		Моят любим приказен герой	Споделя впечатления от изучавани и неизучавани произведения	
42.		Съществителни умалителни имена	Открива съществителни умалителни имена	
43.		Бабомартенска приказка	Чете правилно и с разбиране, да отговаря кратко на въпроси	
44.		Идва празник-да се поздравим	Създава текстове на поздравителна картичка	
45.		Играем и рисуваме с думи	Да прилагат логическо мислене	
46.		Части на речта-прилагателно име	Открива прилагателните имена	
47.		Отгатни гатанките	Да отгатва фолклорни и литературни гатанки	
48.		Съгласуване на прил.име със съществителното	Съгласува прилагателното име със съществителното	
49.		Най-хубавото „Що е то?"	Чете правилно и с разбиране, да отговаря кратко на въпроси	
50.		Правопис на прилагателните имена	Правилно пише прилагателните имена	
51.		Тюленчето	Чете правилно и с разбиране, да отговаря кратко на въпроси	
52.		Азбучен ред	Използва азбучния ред за търсене на думи	
53.		Къпането на мечетата	Чете правилно и с разбиране, да отговаря кратко на въпроси	
54.		Правописен речник	Търси думи в правописния речник	
55.		Съобщително изречение	Открива съобщителните изречения	
56.		Великден	Дава примери за благопожелания, свързани с празници и обичаи	
57.		Описания на любима играчка	Прави кратко писмено описание на своя играчка	
58.		Въпросително изречение	Открива въпросителните изречения	
59.		Квакащата пощенска кутия	Чете правилно и с разбиране, да отговаря кратко на въпроси	
60.		Видове изречения	Преобразува съобщително във въпросително изречение и обратн	
61.		Драматизация на приказка	Дава идеи за разпределяне на ролите и за поведението на героите	
62.		Думата като част на речта	Уместна употреба на частите на речта	
63.		Моята любима детска книжка	Споделя впечатления от изучавани или неизучавани произведен.	
64.		Лято идва	Чете произведения от литературата за деца, посветени на игрите	

Основно училище „Христо Ботев" с.Абланица
общ.Велинград обл.Пазарджик

Директор: Елена Халева
/...../

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена подготовка по Математика

ВТОРИ КЛАС

2019 – 2020 учебна година

Хорариум на избираемите учебни часове:1час / 32часа

седмичен / годишен

Изготвил: Нели Червенкова /...../

I. Цели на обучението:

- Задълбочаване на знанията за количествената характеристика на числата до 100 и на принципа за изграждане на редицата на естествените числа;
- Овладяване и затвърдяване на алгоритмите за събиране и изваждане, умножение и деление, разместително и съдружително свойство;
- Задълбочаване на представите за геометричните фигури и намиране обиколка на фигура, затвърдяване на знанията на видове триъгълници според страните;
- Овладяване и затвърдяване на мерните единици за дължина метър и дециметър, време (минута, денонощие, седмица, месец, година);
- Развитие на математическо мислене и умение за решаване на проблем;.
- Формиране на умения за описване на ситуации от реалния свят с математически модели;
- Изграждане на умения за прилагане на някои рационални подходи при решаване на задачи.

Чрез учебата програма по математика за втори клас – разширена подготовка се реализират образователни задачи, насочени към:

- подкрепа при формирането и разширяване на базисните знания, умения и отношения, свързани с постигане на изискванията за резултатите от общообразователната подготовка по математика;
- преодоляване на дефицити при решаване на текстови задачи в училищното обучение;
- развитие на мисленето, паметта и въображението;
- мотивиране за извършване на математически дейности;
- формиране на умения за прилагане на знанията и уменията в практиката.

II. БРОЙ ИЗБИРАЕМИ ЧАСОВЕ СЪГЛАСНО УЧИЛИЩЕН УЧЕБЕН ПЛАН

Седмично	годишно (32 учебни седмици)
1 час	32 часа

"

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

№	Глобални теми и подтеми	Брой часове
1.	**ЧИСЛА** Четене, писане, броене, сравняване,събиране,изваждане,умножение,деление до 100. Неизвестно събираемо и неизвестен множител.	23
2.	**ГЕОМЕТРИЧНИ ФИГУРИ И ТЕЛА** Геометрични фигури, видове триъгълни ци според дължините на страните му.	3
3.	**ИЗМЕРВАНЕ** Мерни единици за дължина и време,обиколка на геометрични фигури	3
4.	**МОДЕЛИРАНЕ** Моделира с числови изрази ситуации, описани с отношенията „пъти повече" и "пъти по-малко",текстови задачи с едно и с две пресмятания.	3
	ОБЩ брой часове:	32

Глобалните теми и съответните математически компетентности като очаквани резултати от обучението следват формулираните такива в учебната програма за общообразователната подготовка по математика във II клас, но чрез разширената подготовка се осигурява поддържане и надграждане. Повишава се сложността на предлаганите задачи, включването на изучаваните математически обекти в нови връзки, частта на занимателните и игровите елементи и разглежданите практически проблеми.

№ по ред	Дата	Тема	Очаквани резултати	Забележка
1.		Числата до 20	Чете, пише, брои,сравнява, събира и изважда до 20	
2.		Числата от 10 до 100 по десетици	Чете,пише,брои,сравнява, събира,изважда до 100 по дес.	
3.		Геометрични фигури, мерни единици	Разпознава геом.фигури и елем.им, борави с мерните ед.	
4.		Текстови задачи	Решава и съставя текстови задачи	
5.		Числата от 21 до 100-четене,писане,броене,сравняване	Чете, брои, пише и сравнява числата от 21 до 100	
6.		Дециметър, метър	Извършва действия с мерните единици дм и метър	
7.		Събиране и изваждане до 100 без преминаване	Събира и изважда числата до 100 без преминаване	
8.		Обиколка на фигура	Намира обиколка на триъгълник, правоъгълник, квадрат	
9.		Съдружително и разместително свойство на събирането	Прилага съдружителното и разместителното свойство	
10.		Числови изрази	Решава числови изрази	
11.		Събиране и изваждане без преминаване	Събира и изважда числата до 100 без преминаване	
12.		Неизвестно събираемо	Намира неизвестно събираемо	
13.		Текстови задачи	Решава съставни текстови задачи	
14.		Събиране и изваждане до 100 с преминаване	Събира и изважда числата до 100 с преминаване	
15.		Събиране с преминаване сбор 100	Събира числата до 100 с преминаване	
16.		Изваждане с преминаване от 100	Изважда числата до 100 с преминаване	
17.		Видове триъгълници според дължината на страните им	Определя видовете триъгълници според страните им	
18.		Умножение с 2 и 5	Умножава с числата 2 и 5	
19.		Денонощие, час, минута	Извършва действия с мерните единици	
20.		Деление с 2 и 5	Дели с числата 2 и 5	
21.		Умножение и деление с 10	Умножава и дели с числото 10	
22.		Неизвестен множител	Намира неизвестен множител	
23.		Умножение и деление с 3	Умножава и дели с числото 3	
24.		Умножение и деление с 4	Умножава и дели с числото 4	
25.		Умножение и деление с 6	Умножава и дели с числото 6	
26.		Умножение и деление със 7	Умножава и дели с числото 7	
27.		Умножение и деление с 8	Умножава и дели с числото 8	
28.		Умножение и деление с 9	Умножава и дели с числото 9	
29.		Числата до 100-събиране и изваждане	Събира и изважда числата до 100 без и с преминаване	
30.		Таблично умножение и деление	Да умножава и дели, да намира неизвестен множител	
31.		Геометрични и текстови задачи	Решава геометрични и текстови задачи	
32.		Математическо състезание	Решава бързо и вярно задачи с числата до 100	

Основно училище „Христо Ботев" с.Абланица
общ.Велинград обл.Пазарджик

Директор: .....

/ Елена Халева /

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена подготовка по Български език и литература

ТРЕТИ КЛАС

2019 – 2020 учебна година

Хорариум на избираемите учебни часове: 1,5 / 48

седмичен / годишен

Изготвил: Атидже Пашалиева /...../

ЦЕЛ: Обучението по БЕЛ във втори клас е насочено към постигане на базовото равнище на ключовата компетентност, свързана с комуникацията на български език, както и към усвояване на техники за четене и писане и овладяването на умения за разпознаване и използване на основните езикови и комуникативни единици – текст, изречение, дума, сричка, звук. В програмата за разширена подготовка са заложени теми, които дават възможност за затвърждаване, разширяване и задълбочаване на усвоените в процеса на езиковото и литературното обучение знания и умения и формиране на отношение към езика и литературата, както и към реализиране на междупредметни връзки и комплекс от дейности, подчинени на съвременните ключови компетентности.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

ЕЗИКОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ разширена подготовка се очаква учениците да:

- Прилагат начини за проверка на правописа на гласни в неударени срички и съгласни звукове в средата на думата.
- Разграничават видове морфеми (представка и корен).
- Разпознават сродни думи.
- Разпознават частите на речта (спомагателен глагол съм, лични местоимения).
- Определят лице и число на личните местоимения и лице на глагола.
- Употребяват правилно личните местоимения.
- Определят пряко и преносно значение на думата.
- Разпознават думи с близко значение (синоними).
- Познават видовете изречения по цел на изказване – възклицателно и подбудително.

КОМУНИКАТИВНОРЕЧЕВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ се очаква учениците да:

- Интерпретират факти и идеи от научнопопулярен текст.
- Извличат конкретна информация от нехудожествен текст.
- Правят писмен подробен преразказ на кратък текст.
- Съчиняват текст: по преживяна случка, по словесна опора.
- Пишат лично писмо (в хартиен или електронен вариант).
- Редактират свой текст.

ЛИТЕРАТУРНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ се очаква учениците да:

- Ориентират се във взаимоотношенията между героите в изучавано литературно или фолклорно произведение.
- Правят връзка между епизода и цялостния текст на произведението.
- Илюстрират с примери от текста отговора си по въпрос, свързан със съдържанието на изучавано литературно и фолклорно произведение.
- Разграничават описание в художествен текст.

· Откриват епитет и сравнение в литературни и фолклорни произведения.
· Изразяват емоционално-оценъчно отношение към изучавани или прочетени самостоятелно литературни и фолклорни произведения.
· Доказват, че е разбрал смисъла на прочетеното чрез изразително четене на художествен текст.

СОЦИОКУЛТУРНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ се очаква третокласниците да:

· Откриват основни белези на своята национална идентичност в самостоятелно прочетени литературни и фолклорни произведения.
· Разбират прочетеното от детски списания, енциклопедии, достъпна информация от интернет.
· Интерпретират текста на литературни и фолклорни произведения чрез участие в екипна дейност на игрови и сценични форми.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ:

№	Глобални теми	Брой урочни единици
1	Звуков състав на думата	3
2	Строеж на думата	4
3	Части на речта-спомагателен глагол съм, лични местоимения	5
4	Думата и речниковото и значение	3
5	Видове изречения по цел на изказване-възклицателни и подбудителни	3
6	Създаване на текстове	3
7	Литературни и фолклорни текстове	17
8	Особености на художествения текст	4
9	Читателска култура	6
	Всичко	48 часа

Глобални теми	**Компетентности като очаквани резултати от обучението в разширената подготовка**	**Основни понятия**
Звуков състав на думата	Разграничава ударена от неударена сричка. Пише правилно буквите на гласните звукове със и без ударение и в крайна сричка на думата.Прилага начини за проверка на правописа на гласни в неударени срички и на съгласни зву-	група съгласни

	кове в средата на думата.Прави разлика между изговор и правопис на неударена гласна. Пише правилно беззвучните съгласни с и т пред звучни съгласни в нача лото и в средата на дум.Открива несъот ветствия между изговор и правопис на гласни и съгласни звукове.	
Строеж на ду мата	Разграничава корена като най-важна значеща част на думата. Разграничава представката като словообразуваща част на думата. Разпознава сродни думи по общия им корен.Открива правописни особености на сродни думи. Пише правилно думи с представки. Прави правописна проверка чрез сродни думи.	корен,представка, сродни думи
Части на реч та-спомагателен глагол съм, лични местоимения	Разпознава думата съм като спомагателен глагол. Определя лице и число на глагола. Разпознава личното местоимение като част на речта, която замества имена на лица и предмети. Образува форми на лични местоимения. Знае правописните особености на личните местоимения аз, той. Употребява правилно лични местоимения и формите на личните местоимения за определяне на лицето на глаголите. Използва учтивата форма на личното местоимение за 2 л., мн. ч. в съответствие с комуникативната ситуация.Познава значението на частиците за образуване на сравнителна и превъзходна степен на прилагателни имена. Пише правилно степенувани прилагателни имена и прилагателни имена, които са с (-нн-) в ж.р., в ср. р. и в мн.ч.	спомагателен глагол съм, лично местоимение, степенувано прилагателно име
Думата и речниковото и значение	Определя прякото и преносното значение на думата. Употребява думи в пряко и преносно значение. Разпознава синонимите като близки по значение думи. Използва синоними за избягване на дразнещи повторения.Разграничава синоними от сродни думи.Подбира думи в съответствие с конкретен езиков контекст и комуникативна ситуация.	пряко значение преносно значение,синоними

Видове изречения по цел на изказване възклицателни и подбудителни	Определя изречението, с което се изразяват чувства, като възклицателно. Разпознава подбудителните изречения за заповед, молба, съвет, забрана. Разграничава подбудително от възклицателно изречение. Преобразува подбудителни и възклицателни изречения.Оформя пунктуационно правилно края на подбудителни и възклицателни изречения. Употребява видове изречения в съответствие с комуникативната ситуация.	възклицателно изречение, подбудително изречение, удивителен знак
Създаване на текстове	Определя темата на текста. Пише съчинение по зададената тема, като се придържа към нея. Преразказва устно достъпен нехудожествен (научнопопулярен текст. Използва факти и идеи от нехудожествен (научнопопулярен) текст при писмен отговор на поставен въпрос. Прави подробен писмен преразказ на кратък художествен повествователен текст. Съчинява писмен текст по преживяна случка и по словесна опора(предложен литературен герой).Прави поправка на съчинението по отношение на съдържанието и на езика, включително правопи са. Съставя лично писмо.	ключови думи съчинение преразказ лично писмо редактиране
Литературни и фолклорни текстове	Участва в обсъждането на фрагменти от литературното произведение. Съотнася заглавие към конкретен епизод. Проследява взаимоотношенията между героите в изучавано произведение. Съпоставя постъпките на героите и нравствените им качества. Чете с разбиране и изразително текста на изучаваното произведение.Открива епитета като изразно средство в изучавано произведение. Разграничава епитета от прилагателното име. Открива сравнението в изучавано произведение.Открива нравствени ценности в пословици.	епитет сравнение пословица

Особености на художествиния текст	Осмисля условния характер на художествения текст. Разграничава художествен от нехудожествен текст. Открива логически акценти в художествения текст. Разпознава художественото описание в литературното произведение. Открива описания на външен вид на герои, на обстановка,на пейзаж в художествен текст Разграничава художественото описание от повествованието в художествен текст.Изразява предпочитания към художествени текстове, прочетени самостоятелно. Интерпретира текста на литературни и фолклорни произведения чрез участие в групова и екипна дейност на игрови и сценични форми.	художествен текст художествено описание повествование
Читателска култура	Познава произведения, посветени на България, българския народ и българския език. Рецитира стихотворения от български автори (например, „Обич" от Дора Габе). Илюстрира културния диалог между различни общности с примери от литературни и фолклорни произведения Дава примери за културното многообразие от самостоятелно прочетени текстове от детски списания, кратки енциклопедии, интернет.	

Обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ подкрепя, допълва и надгражда обучението в задължителните учебни часове в изпълнение на целта за формиране на ключовата компетентност – общуване на български език. Същевременно то подпомага формирането на останалите ключови компетентности в съответствие с възрастовите психофизиологически особености на развитие на учениците.

Основно училище „Христо Ботев" с.Абланица
общ.Велинград обл.Пазарджик

Директор:.....

/ Елена Халева /

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена подготовка по Математика

ТРЕТИ КЛАС

2019 – 2020 учебна година

Хорариум на избираемите учебни часове: 1 / 32

седмичен / годишен

Изготвил: Атидже Пашалиева/...../

I. Цели на обучението:

- Задълбочаване на знанията за количествената характеристика на числата до 1000 и на принципа за изграждане на редицата на естествените числа;
- Овладяване и затвърдяване на алгоритмите за събиране и изваждане, умножение и деление на числата до 1000 с едноцифрено число;
- Намиране половинка, третинка, четвъртинка и десетинка от дадено число;
- Задълбочаване на представите за геометричните фигури права линия, крива линия, лъч, ъгъл и елементите на ъгъла, видове ъгли и триъгълници според ъглите;
- Овладяване и затвърдяване на мерните единици за дължина /км, мм/, маса /г, тон/ и време /век и секунда/ и връзките между тях;
- Моделира с числени изрази ситуации, описани с отношенията „с ... повече от ...", „с ... по-малко от ...", „... пъти повече от ..." и „... пъти по-малко от ..." (с до три пресмятания)
- Развитие на математическо мислене и умение за решаване на проблем;.
- Формиране на умения за описване на ситуации от реалния свят с математически модели;
- Изграждане на умения за прилагане на някои рационални подходи при решаване на задачи.

Чрез учебната програма по математика за трети клас – разширена подготовка се реализират образователни задачи, насочени към:

- подкрепа при формирането и разширяване на базисните знания, умения и отношения, свързани с постигане на изискванията за резултатите от общообразователната подготовка по математика;
- преодоляване на дефицити при решаване на текстови задачи в училищното обучение;
- развитие на мисленето, паметта и въображението;
- мотивиране за извършване на математически дейности;
- формиране на умения за прилагане на знанията и уменията в практиката.

II. БРОЙ ИЗБИРАЕМИ ЧАСОВЕ СЪГЛАСНО УЧИЛИЩЕН УЧЕБЕН ПЛАН

Седмично	годишно (32 учебни седмици)
1 час	32 часа

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В ИЗБИРАЕМИТЕ ЧАСОВЕ ОТ РАЗШИРЕНАТА ПОДГОТОВКА ПО МАТЕМАТИКА ЗА III КЛАС

Области на компетентност	Знания, умения и отношения
Числа	· Познава естествените числа до 1000 и десетичната позиционна бройна система. · Извършва аритметичните действия събиране и изваждане с естествените числа до 1000. · Извършва аритметичните действия умножение и деление с числата до 1000 с едноцифрено число. · Намира неизвестно умаляемо и неизвестно делимо. · Разпознава половинка, третинка, четвъртинка и десетинка като части от цяло.
Геометрични фигури и тела	· Разпознава геометричните фигури права линия, крива линия, лъч, ъгъл и елементите на ъгъла. · Определя вида на фигурите – ъгъл и триъгълник според ъглите.
Измерване	· Знае мерните единици за дължина (милиметър, километър), маса (грам, тон), време (век, секунда) и връзката между тях. · Извършва действия с изучените еднородни мерни единици (без тези за време).
Моделиране	· Моделира с числени изрази ситуации, описани с отношенията „с ... повече от ...", „с ... по-малко от ...", „... пъти повече от ..." и „... пъти по-малко от ..." (с до три пресмятания). · Знае да описва ситуации от заобикалящия го реален свят с математически модел (задачи от покупко-продажби и обиколки на фигури). · Обосновава получените резултати при решаването на даден проблем. · Извлича информация от различни източници – таблици и чертежи.

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

№	Глобални теми и подтеми	Брой часове
1.	**ЧИСЛА**	20
2.	**ГЕОМЕТРИЧНИ ФИГУРИ И ТЕЛА**	4
3.	**ИЗМЕРВАНЕ**	5
4.	**МОДЕЛИРАНЕ**	3
	ОБЩ брой часове:	32

Глобалните теми и съответните математически компетентности като очаквани резултати от обучението следват формулираните такива в учебната програма за общообразователната подготовка по математика в III клас, но чрез разширената подготовка се осигурява поддържане и надграждане. Повишава се сложността на предлаганите задачи, включването на изучаваните математически обекти в нови връзки, частта на занимателните и игровите елементи и разглежданите практически проблеми.

Основно училище „Христо Ботев" с.Абланица
общ.Велинград обл.Пазарджик

Директор: Елена Халева
/...../

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена подготовка по Български език и литература

ЧЕТВЪРТИ КЛАС

2019 – 2020 учебна година

Хорариум на избираемите учебни часове:

34 учебни седмици х 1,5 часа седмично / 50часа годишно

седмичен / годишен

Изготвил: Нели Червенкова /...../

ЦЕЛ: Обучението по БЕЛ в четвърти клас е насочено към постигане на базовото равнище на ключовата компетентност, свързана с усъвършенстване на уменията на учениците да говорят и пишат книжовно, да четат и слушат с разбиране, да общуват резултатно, на знанията за строежа на езика и езиковите и речевите единици, за някои правоговорни, правописни, пунктуационни и граматически норми, обогатяване на знания, умения и отношения, свързани с нравствени и естетически ценности, усъвършенстване на комуникативноречевите умения за създаване на собствен текст. В програмата за разширена подготовка са заложени теми, които дават възможност за затвърждаване, разширяване и задълбочаване на усвоените в процеса на езиковото и литературното обучение знания и умения и формиране на отношение към езика и литературата, както и към реализиране на междупредметни връзки и комплекс от дейности, подчинени на съвременните ключови компетентности.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

ЕЗИКОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ разширена подготовка се очаква учениците да:

- Познава отношенията между звуковете като градивни единици на думата.
- Образува сложни думи.
- Разпознава числителни имена като части на речта – бройни и редни.
- Определя време на глагола (сегашно, бъдеще, минало).
- Употребява правилно частите на речта.
- Прави справка в тълковен речник за значението на определена дума.
- Разпознава в речта думи с противоположно значение (антоними).
- Разпознава подлога и сказуемото като части на изречение.
- Разграничава простите изречения в състава на сложното по броя на сказуемите.
- Разграничава съюзно и безсъюзно свързване на прости изречения в сложно.

КОМУНИКАТИВНОРЕЧЕВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ се очаква учениците да:

- Разбира връзката между темата и заглавието на текста.
- Преразказва в устна форма сбито съдържанието на чужд художествен или нехудожествен повествователен текст.
- Съчинява текст: в отговор на въпрос по съдържанието на изучавано литературно или фолклорно произведение; по аналогия, по картина от художник.
- Редактира свой и чужд текст.

• Извлича информация за езикови и литературни факти от различни текстове.

ЛИТЕРАТУРНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ се очаква учениците да:

• Открива диалог и монолог в художествен текст.
• Познава легендата като фолклорен и литературен вид.
• Свързва постъпките на героите с мотивите за поведениео им.
• Открива посланието на текста
• Открива олицетворение в художествен текст.
• Изразява емоционално-оценъчно отношение към герои, епизоди, картини.

СОЦИОКУЛТУРНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат на обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ се очаква третокласниците да:

• Открива белези на културната различност в изучавани литературни произведения.

• Съставя писмен текст с помощта на словесна или визуална опора във връзка с изучавано литературно или фолклорно произведение.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ:

№	Глобални теми	Брой урочни единици
1	Изговор и правопис на звукове и думи в българския език	4
2	Словообразуване	2
3	Думи с противоположно значение	2
4	Изреченията по състав	7
5	Части на речта	12
6	Текст и общуване	8
7	Литературни и фолклорни текстове	3
8	Особености на художествено произ-ведение	10
9	Културна осъзнатост	2
	Всичко	50 часа

Глобални теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението в разширената подготовка	Основни понятия
Изговор и правопис на звукове и думи в българския език	Разграничава твърди и меки съгласни звукове.Познава начини за отбелязва не на меки съгласни звукове.Изговаря книжовно меки съгласни.Изговаря книжовно думите без ударение. Пише отделно думите без свое ударение (кратки местоименни форми, частици, предлози, съюзи/.	твърди съгла сни звукове, меки съгласни звукове
Словообразуване	Познава сложните думи като образу-вани от два корена. Образува сложни думи по различни начини. Използва правилно сложни думи в речта си. Пи ше правилно сложни думи.	сложна дума
Думи с противо-положно значе-ние	Познава антонимите като думи с про-тивоположно значение.Определя зна-чението на антонимите в езиковия контекст. Разпознава антонимни отно-шения между думи. Разграничава си-ними от антоними.Употребява уме-стно в речта си антоними.	антоними
Изреченията по състав	Разпознава подлога и сказуемото като главни части на изречението. Разпоз-нава сказуемото като основа на изре-чението. Познава простото изречение като вид изречение по състав. Разгра-ничава просто от сложно изречение. Преобразува простите изречения в сложни и обратно.Отделя със запетая простите изречения в състава на сложното изречение.	подлог, сказуе мо, просто из-речение, слож но изречение
Части на речта	Разпознава пълен и кратък член на съ ществителното име от м. р., ед. ч.Раз-граничава правилно глаголите в 1,2 и 3 лице ед.и мн.ч.Определя сег., бъд. и мин.време на глагола.Употребява пра вилно сег., бъд.и мин.вр.на глагола. Познава числителното име като част на речта. Разпознава видовете числи-телни имена-бройни и редни. Пише	числително име - бройно, редно, време на глагола

	правилно числителните имена.	
Текст и общуване	Прави устен преразказ на текст, като предава накратко и последователно съдържанието му. Разказва устно по картина от художник. Отговаря писмено на поставен въпрос към художествен/нехудожествен текст като посочва аргументи от текста. Съчинява текст по аналогия и по словесна опора. Разпознава графически пряка от непряка реч. Прилага различни начини редактиране на текст. Употребява правилно букви и цифри при писане на кратки електронни съобщения и писма.	съчинение по аналогия, редактиране
Литературни и фолклорни текстове	Разпознава диалог и монолог в художествен текст. Открива връзките между мотивите и действията на героите. Разпознава легендата като жанр.	диалог, монолог, легенда
Особености на художествено произведение	Открива взаимовръзката между епизодите в развитието на действието в изучавано произведение. Познава съдържанието на значими произведения на класиката и съвременната литература за деца и на фолклора, посветени на България, българския народ и българския език, приятелството, знанието. Открива олицетворение в художествен текст.	автор, олицетворение
Културна осъзнатост	Познава произведения от детската литература. Рецитира стихотворения от български автори. Открива основни белези на националната си идентичност в самостоятелно прочетени художествени произведения. Изразява предпочитания към автори и заглавия на литературни и фолклорни произведения на различни култури.	

Обучението в избираемите учебни часове по БЕЛ подкрепя, допълва и надгражда обучението в задължителните учебни часове в изпълнение на целта за формиране на ключовата компетентност – общуване на български език. Същевременно то подпомага формирането на останалите ключови компетентности в съответствие с възрастовите психофизиологически особености на развитие на учениците.

Основно училище „Христо Ботев" с.Абланица
общ.Велинград обл.Пазарджик

Директор: Елена Халева
/...../

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за разширена подготовка по Математика

ЧЕТВЪРТИ КЛАС

2019 – 2020 учебна година

Хорариум на избираемите учебни часове:

34 учебни седмици х 1 час седмично / 34 часа годишно

седмичен / годишен

Изготвил: Нели Червенкова /...../

ОУ „ХРИСТО БОТЕВ”

с. Абланица, общ. Велинград, обл. Пазарджик

Директор: .....
/Елена Халева/

УЧЕБНА ПРОГРАМА
ЗА РАЗШИРЕНА ПОДГОТОВКА
ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
ЗА 5. КЛАС

2019/2020 учебна година

Хорариум: 0,5 ч. седмично/ 16ч. годишно

Изготвил:.....
/Димитрия Шехинова/

I. Цели на обучението по предмета в съответния етап

1. Придобиване на знания за системата и структурата на българския език с цел разширяване езиковите ресурси в речта на ученика.
2. Запознаване с моралните норми и ценности, формирани в историческото развитие на човешки базисни за осмисляне на света модели- митичен, фолклорен и литературен.
3. Изграждане на умения за създаване и за възприемане на текстове, често използвани в речевата практика на ученика.
4. Овладяване на знания и придобиване на умения, които дават възможност за пълноценно общуване като специфична, обогатяваща личността комуникация.
5. Развиване на способността за съпоставка между личния опит и образа на света, разгърнат в художествените текстове, и към изграждането на способност за критическо мислене и формиране на гражданска позиция.

II. Очаквани резултати от обучението (знания, умения и отношения) и връзката им с отделни ключови компетентности

1. Компетентности в областта на българския език и литература.
2. Дигитална компетентност.
3. Умения за общуване на чужди езици.
4. Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите.
5. Социални и граждански компетентности.
6. Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество.
7. Учения за подкрепа на устойчивото развитие, за здравословен начин на живот и спорт.
8. Инициативност и предприемчивост.

№ .	Глобални теми	Брой урочни единици
1.	Текстът и общуването	2
2.	Думата и нейните значения	3
3.	Думата като част на речта и като част на изречението	11
	Общо:	16

№	Глобални теми и подтеми	Брой урочни единици	Забележка
1.	**ТЕКСТЪТ И ОБЩУВАНЕТО** • Строеж на текста • Описание, повествование и разсъждение в текстове	 1 1	
2.	**ДУМАТА И НЕЙНИТЕ ЗНАЧЕНИЯ** • Правопис и правоговор на думата в зависимост от нейния морфемен строеж • Звукови промени в думата	 2 1	
3.	**ДУМАТА КАТО ЧАСТ НА РЕЧТА И КАТО ЧАСТ НА ИЗРЕЧЕНИЕТО** • Местоименията като свързващи думи в изречението и в текста • Време на глагола. Минало свършено време. Минало несвършено време • Нелични глаголни форми (причастия). Употреба на минало свършено и минало несвършено деятелно причастие в текста • Неизменяеми части на речта. Наречие. Предлог • Главни части в простото изречение • Второстепенни части в простото изречение	 1 3 2 1 1 3	
	Общо:	16	

ОУ „ХРИСТО БОТЕВ”

с. Абланица, общ. Велинград, обл. Пазарджик

Директор: .....
/Елена Халева/

УЧЕБНА ПРОГРАМА
ЗА РАЗШИРЕНА ПОДГОТОВКА
ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
ЗА 6. КЛАС

2019/2020 учебна година

Хорариум: 0,5 ч. седмично/ 18ч. годишно

Изготвил: .....
/Димитрия Шехинова/

№	Глобални теми и подтеми	Брой урочни единици	Забележка
1.	**Възприемане и създаване на текстове** • Отговор на научен въпрос • Четене с разбиране на научен текст • Сбит преразказ на научен текст	 1 2 1	
2.	**ТЕКСТЪТ И ОБЩУВАНЕТО** • Текстът в научното общуване • Извличане и обработване на информация от урочна статия	 1 1	
3.	**Думата в изречението и в текста. Местоимения** • Показателно местоимение • Въпросително местоимение • Относително местоимение • Отрицателно местоимение • Неопределително местоимение • Обобщително местоимение	 1 1 1 1 1 1	
4.	**Думата в изречението и в текста. Причастия. Глаголни времена** • Сегашно деятелно причастие • Минало страдателно причастие • Деепричастие • Минало неопределено време	 1 1 1 1	
5.	**Да можем добре да говорим и да пишем** • Сбит преразказ • Характеристика на герой	 1 1	
	Общо:	18	

ОУ „ХРИСТО БОТЕВ”

с. Абланица, общ. Велинград, обл. Пазарджик

Директор: .....

/Елена Халева/

УЧЕБНА ПРОГРАМА
ЗА РАЗШИРЕНА ПОДГОТОВКА
ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
ЗА 7. КЛАС

2019/2020 учебна година

Хорариум: 1ч. седмично/ 36ч. годишно

Изготвил: .....

/Димитрия Шехинова/

Кратко представяне на програмата

I. С обучението по разширената подготовка по предмета в съответния етап се цели:

1. Придобиване на знания за системата и структурата на българския език с цел разширяване езиковите ресурси в речта на ученика.
2. Запознаване с моралните норми и ценности, формирани в историческото развитие на човешки базисни за осмисляне на света модели- митичен, фолклорен и литературен.
3. Изграждане на умения за създаване и за възприемане на текстове, често използвани в речевата практика на ученика.
4. Овладяване на знания и придобиване на умения, които дават възможност за пълноценно общуване като специфична, обогатяваща личността комуникация.
5. Развиване на способността за съпоставка между личния опит и образа на света, разгърнат в художествените текстове, и към изграждането на способност за критическо мислене и формиране на гражданска позиция.

II. Очаквани резултати от обучението (знания, умения и отношения) и връзката им с отделни ключови компетентности:

1. Компетентности в областта на българския език и литература.
2. Дигитална компетентност.
3. Умения за общуване на чужди езици.
4. Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите.
5. Социални и граждански компетентности.
6. Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество.
7. Учения за подкрепа на устойчивото развитие, за здравословен начин на живот и спорт.
8. Инициативност и предприемчивост.

№	Теми	Брой урочни единици
1.	**Текстът в масовата комуникация**	3
2.	**Българинът във възрожденския свят-** Добри Чинтулов и „Стани, стани, юнак балкански“	1
3.	**Българинът във възрожденския свят-** Добри Чинтулов и „Вятър ечи, Балкан стене“	2
4.	**Българинът във възрожденския свят-** Христо Ботев и „На прощаване в 1868г.“	2
5.	Иван Вазов и повестта „Немили- недраги”	9
6.	Иван Вазов и разказът „Една българка“	3
7.	Наклонение на глагола	2
8.	**Българинът във възрожденския свят-** Иван Вазов и одата „Опълченците на Шипка”	1
9.	**Българинът във възрожденския свят** Иван Вазов и одата „Българският език”	1
10.	**Човекът в обществото- норми, ценности и конфликти** Алеко Константинов и пътеписът „Из До Чикаго и назад”	1

11.	**Човекът в обществото- норми, ценности и конфликти** Алеко Константинов и невероятните разкази за един съвременен българин	1
12.	Сложно съставно изречение	3
13.	**Човекът в обществото- норми, ценности и конфликти** Пенчо Славейков и баладата „Неразделни”	2
14.	**Човекът в обществото- норми, ценности и конфликти** Пейо Яворов и елегията „Заточеници”	1
15.	**Човекът в обществото- норми, ценности и конфликти** Елин Пелин и разказът „По жътва”	2
16.	**Човекът в обществото- норми, ценности и конфликти** Йордан Йовков и разказът „По жицата”	2
	Общо:	36

№	Теми и подтеми	Брой урочни единици	Забележка
1.	**Текстът в масовата комуникация** • Извличане и обработване на информация от медиен текст • Извличане и обработване на информация от художествен текст	2 1	
2.	**Българинът във възрожденския свят-** Добри Чинтулов и „Стани, стани, юнак балкански“ • Словото на лирическия говорител в „Стани, стани, юнак балкански”	1	
3.	**Българинът във възрожденския свят-** Добри Чинтулов- „Вятър ечи, Балкан стене“ • Призивът на лирическия говорител, отправен към неговите братя • Добродетелите на юнака от стихотворението «Вятър ечи, Балкан стене»	1 1	
4.	**Българинът във възрожденския свят-** Христо Ботев и „На прощаване в 1868г.“ • Образът на майката в стихотворението «На прощаване в 1868г» • Образът на песента в стихотворението «На прощаване в 1868г»	1 1	
5.	Иван Вазов и повестта „Немили- недраги” • Основните характеристики на хъшовете според описанията в I глава на повестта «Немили- недраги» • Хъшовете- немили- недраги в чуждия свят • Българските хъшове- нов и гладен пролетариат, съставен от подвизи, дрипи и слава • Ценностите на хъшовете според пламенната реч на Странджата, произнесена в III глава на повестта • Смъртта на Странджата в V глава на повестта • Ролята на пейзажа в X глава на повестта • Трагичната съдба на едни от най- ярките герои от епохата на националноосвободителните борби	1 1 2 2 1 1 1	

6.	Иван Вазов и разказът „Една българка“ • Картината на робството в I част на разказа • Поведението на баба Илийца при първата си среща с бунтовника- II част на разказа • Контрастът между баба Илийца и отец Евтимий в трета част на разказа	1 1 1	
7.	Наклонение на глагола • Изявително и условно наклонение • Повелително и преизказно наклонение	1 1	
8.	**Българинът във възрожденския свят-** Иван Вазов и одата „Опълченците на Шипка“ • Прочувствена прослава на герои с изключителни качества	1	
9.	**Българинът във възрожденския свят-** Иван Вазов и одата „Българският език“ • Прославата на родното слово и неговата защита от несъстоятелните обвинения на клеветниците	1	
10.	**Човекът в обществото- норми, ценности и конфликти-** Алеко Константинов и пътеписът „Из До Чикаго и назад“ • Ролята на описанието на предметната обстановка в официалния павилион на България и в бараката „Bulgarian curiosites“	1	
11.	**Човекът в обществото- норми, ценности и конфликти-** Алеко Константинов и невероятните разкази за един съвременен българин • Ценностите на Бай Ганьо според разказа на Алеко Константинов	1	
12.	Сложно съставно изречение • Употреба на сложни съставни изречения в речта	3	
13.	**Човекът в обществото- норми, ценности и конфликти-** Пенчо Славейков и баладата „Неразделни“		

	• Конфликтът между любовта и общността в баладата „Неразделни”	2	
14.	**Човекът в обществото- норми, ценности и конфликти** Пейо Яворов и елегията „Заточеници” • Колективният образ на заточениците	 1	
15.	**Човекът в обществото- норми, ценности и конфликти** Елин Пелин и разказът „По жътва” • Трудът- неотменна част от живота на човека • Трудът, който носи радост и надежди, но и тягостна битка с природата	 1 1	
16.	**Човекът в обществото- норми, ценности и конфликти** Йордан Йовков и разказът „По жицата” • Света на надеждата и света на отчаянието • Между истината и благородната лъжа	 1 1	
	Общо:	36	

Основно училище „Христо Ботев”, с.Абланица, общ.Велинград

Директор:.....
/Елена Халева/

Учебна програма за разширена подготовка по математика

V клас

ЗА УЧЕБНАТА 2019-2020г.

ХОРАРИУМ: 1час седмично/ 34 часа годишно

Изготвил: .....
/Зелиха Матракова/

1.Цели на обучението по математика:

а/Разширяване и задълбочаване на знанията за десетични и обикновени дроби и техните свойства за събиране,изваждане,умножение и деление.

б/ Надграждане на знанията за геометричните фигури и тела – елементи ,лица,обем.

в/ Формиране на положително отношение към математиката .

г/ Създаване на интерес и мотивация на учениците за придобиване на математически знания и умения.

2. Очаквани резултати:

Учениците да могат да решават рационално задачи от обикновени и десетични дроби и прилагат математически знания за решаване на конкретни житейски ситуации.

Постигнато е високо ниво на интерес към математиката.

3.Специфични методи и форми за оценяване на постигнатите резултати:

а/Устна и писмена проверка на знанията.
б/Тестове
в/Математически състезания и турнири

№	ГЛОБАЛНА ТЕМА И ПОД ТЕМА	БРОЙ ЧАСОВЕ
	ДЕЛИМОСТ	5
1	Деление с остатък	1
2	Кратно и делител на естествено число. Делимост на сбор и на произведение.	1
3	Признаци за делимост на 2, на 5, на 10, на 3 и на 9.	1
4	Представяне на естествени числа, като произведение на прости множители.	1
5	Намиране на НОД и НОК на естествени числа.	1
	ОБИКНОВЕНИ ДРОБИ	9
6	Обикновени дроби. Правилни и неправилни дроби.	1
7	Основно свойство на дробите. Разширяване и съкращаване на дроби.	1
8	Привеждане на обикновени дроби към общ/ най-малък общ знаменател.	1
9	Сравняване и изобразяване на обикновени дроби върху числов лъч.	1
10	Събиране и изваждане на обикновени дроби с равни знаменатели	1
11	Смесени числа.преминаване от смесено число в неправилна дроб и обратно.	1
12	Събиране и изваждане на обикновени дроби с различни знаменатели.	1
13	Разместително и съдружително свойство на действието събиране.	1
14	Събиране и изваждане на обикновени дроби.	1
	ДЕСЕТИЧНИ ДРОБИ	13
15	Десетични дроби. Четене и записване на десетични дроби.	1
16	Сравняване и изобразяване на десетични дроби. Закръгляне и отчитане на резултат.	1
17	Събиране и изваждане на десетични дроби.	1
18	Разместително и съдружително свойство на действието събиране	1
19	Събиране и изваждане на десетични дроби. Намиране на неизвестно събираемо, умаляемо и умалител.	1
20	Умножение на десетични дроби с естествено число. Умножение на десетични дроби.	1
21	Деление на десетична дроб с естествено число.	1
22	Умножение и деление на десетична дроб с 10, 100, 1000 и т.н. преминаване от една мерна единица в друга.	1
23	Деление на десетична дроб с десетична дроб.	1
24	Действия с десетични дроби. Разпределително свойство на умножението относно събирането.	1
25	Действия с десетични дроби. Намиране на неизвестен множител, делимо и делител.	1
26	Превръщане на десетични дроби в обикновени и	1

	обикновени дроби в десетични.	
27	Процент. Проста лихва.	1
	ОСНОВНИ ГЕОМЕТРИЧНИ ФИГУРИ	4
28	Видове триъгълници. Елементи.	1
29	Триъгълник. Лице на триъгълник.	1
30	Успоредни прави, успоредник, ромб, лице на успоредник.	1
31	Трапец, видове трапец, обиколка на трапец, лице на трапец.	1
	ГЕОМЕТРИЧНИ ТЕЛА	3
32	Лице на повърхнина на куб, обем на куб.	1
33	Лице на околна повърхнина и на повърхнина на правоъгълен паралелепипед.	1
34	Обем на правоъгълен паралелепипед.	1

Основно училище „Христо Ботев”, с.Абланица, общ.Велинград

Директор:.....
/Елена Халева/

Учебна програма за разширена подготовка по математика

VI клас

ЗА УЧЕБНАТА 2019-2020г.

ХОРАРИУМ: 1час седмично/ 34 часа годишно

Изготвил: .....
/Зелиха Матракова/

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО МАТЕМАТИКА
ЗА VI КЛАС – РП
34 учебни седмици х 1 учебен час = 34 учебни часа

I. Цели на обучението по математика:

1. Разширяване и задълбочаване знанията за действие степенуване с естествен степенен показател, на действията с рационалните числа, техните основни свойства и приложения.
2. Надграждане знанията на учениците за геометрични фигури и пространствени тела. Формиране на умения за пресмятане на лица и обеми.
3. Разширяване и задълбочаване на знанията за операциите с едночлени и многочлени.
4. Формиране на умения за практически приложения на знанията за пропорции.
5. Формиране на положително отношение към математиката, създаване на интерес и мотивация у учениците за придобиване на математически знания и умения.

II. Очаквани резултати:

1. Учениците да разширят знанията си за числовите множества, да усвоят операциите и релациите с рационални числа
2. Да прилагат придобитите математически знания за решаване на практико-приложни задачи, свързани с житейски ситуации.
3. Да разширирят интереса си към математиката, да бъдат мотивирани за извършване на математически дейности.

III. Учебно съдържание

№	ГЛОБАЛНА ТЕМА И ПОД ТЕМА	Забележка
	ТЕМА №1. ГЕОМЕТРИЧНИ ФИГУРИ И ТЕЛА	
1.	Окръжност и кръг. Дължина на окръжност и лице на кръг	
2.	Многоъгълник. Правилен многоъгълник	
3.	Призма. Правилна призма	
4.	Лице на повърхнина на права призма	
5.	Обем на права призма	
6.	Лице на повърхнина на правилна пирамида	
7.	Обем и повърхнина на правилна пирамида	
8.	Прав кръгов цилиндър	
9.	Повърхнина и обем на цилиндър	
10.	Лице на повърхнина на конус	
11.	Обем на конус	
12.	Сфера. Лице на повърхнина на сфера	
13.	Валчести тела. Практически задачи	
	ТЕМА № 2 РАЦИОНАЛНИ ЧИСЛА.	
14.	Рационални числа. Модул на рационални числа	
15	Събиране и изваждане на рационални числа	
16	Умножение на рационални числа	
17.	Умножение и деление на рационални числа	

18.	Степен с цял показател	
19.	Декартова координатна система.	
20.	Обобщение на темата "Рационални числа" /Тест/	
	ТЕМА №3. СТЕПЕНУВАНЕ	
21	Действие степенуване с естествен степенен показател	
22	Умножение и деление на степени с равни основи	
23.	Степенуване на произведение и частно	
24.	Действия със степени	
	ТЕМА № 4 УРАВНЕНИЕ	
25.	Решаване на уравнения от вида $a \cdot x + b = 0 \ (a \neq 0)$	
26.	Практически задачи, които се решават с уравнения	
27.	Решаване на текстови задачи от движение	
	ТЕМА № 5 ПРОПОРЦИИ	
28.	Отношение. Пропорция	
29.	Приложение на пропорциите	
30.	Отношението a : b : c	
	ТЕМА № 6 ЕЛЕМЕНТИ ОТ ВЕРОЯТНОСТИ И СТАТИСТИКА	
31.	Множества и операции с тях. Графично представяне на множества	
32.	Вероятност на случайно събитие.	
33.	Организиране и представяне на данни	
34.	Графични или таблични представяния на едни и същи данни. Упражнение	

IV. Специфични методи и форми за оценяване на постиженията на учениците по математика в VI клас:

- устно изпитване;
- писмена проверка на знанията;
- тестове.

Основно училище „Христо Ботев”, с.Абланица, общ.Велинград

Директор:.....
/Елена Халева/

Учебна програма за разширена подготовка по математика

VII клас

ЗА УЧЕБНАТА 2019-2020г.

ХОРАРИУМ: 1час седмично/ 36 часа годишно

Изготвил: .....
/Зелиха Матракова/

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО МАТЕМАТИКА
ЗА 7 КЛАС - РП
36 УЧЕБНИ СЕДМИЦИ x 1 УЧЕБЕН ЧАС – 36 УЧЕБНИ ЧАСА

1.Цели на обучението по математика:

1,Разширяване и задълбочаване на знанията на учениците за цели изрази.

2.Разширяване на знанията на учениците за геометрични фигури.извеждане на техни основни свойства чрез еднакви триъгълници и формиране на умения за построяване на геометрични обекти.

3.Изучаване на уравненията и неравенствата на базата на свойствата на числовите равенства и неравенства и теорените за равносилност.

4.Създаване на представа за логическата структура на математиката и нейното аксиоматично изграждане на този етап на обучението.

5.Изява на логическите знзния и умения и създаване на условия за формиране на математически езику учениците.

6.Усвояване на основните приложени я на изучаваните знания ,като се разширяват междупредметните връзки и се дава възможност за акценти върху приложенията им в различни области на живота.

7.Развитие на наблюдателност,концентрация на мисълта ,услужливост на паметта и въображение.

8.Обогатяване на методи за разсъждение.

9.Изграждане на навици за опазване на околната среда и собственото здраве.

2.Очаквани резултати:

1.Умее да избира и осъществява метод за преобразуване на изрази съобразно конкретна ситуация.

2. Умее да намира мерки на ъгли в различни геометрични ситуации.

3.Умее да решава уравнения свеждащи се до посочените.

4.Умее да извършва основни построения.

5.Умее дфа решава приложни задачи свързани с неравенствата.

6.Умее да извършва основни построения,използвайки свойствата за успоредник.

3. Учебно съдържание

№	ГЛОБАЛНА ТЕМА И ПОД ТЕМА	Забележка
	***ТЕМА №1.* ЦЕЛИ ИЗРАЗИ**	
1.	Числена стойност на израз	
2.	Действия с едночлени	
3.	Събиране и изваждане на многочлени	
4.	Умножение на многочлен с едночлен	
5.	Тъждествата $(a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2$	
6.	Тъждествата $(a \pm b)^3 = a^3 \pm 3a^2b + 3ab^2 \pm b^3$	
7.	Тъждеството $(a + b)(a - b) = a^2 - b^2$	
8.	Тъждествата $a^3 \pm b^3 = (a \pm b)(a^2 \mp ab + b^2)$	
9.	Разлагане чрез формулите за съкратено умножение	
10.	Разлагане чрез комбинирано използване на различни методи	
	ТЕМА 2. УРАВНЕНИЯ	
11.	Еквивалентни уравнения	
12.	Уравнения, свеждащи се до линейни	
13.	Моделиране с линейни уравнения	
	ТЕМА 3. ОСНОВНИ ГЕОМЕТРИЧНИ ФИГУРИ	
14.	Съседни ъгли, противоположни ъгли. Перпендикулярни прави	
15	Ъгли, получени при пресичането на две прави с трета	
16	Сбор на ъглите в триъгълник	
17.	Външен ъгъл на триъгълник	
	ТЕМА 4. ЕДНАКВИ ТРИЪГЪЛНИЦИ	
18.	Първи и втори признак за еднаквост на триъгълници	
19.	Равнобедрен триъгълник. Равностранен триъгълник	
20.	Правоъгълен триъгълник с ъгъл 30°	
21	Признак за еднаквост на два правоъгълни триъгълника	
22	Ъглополовяща на ъгъл. Построяване на ъглополовяща на даден ъгъл	
23.	Височина, ъглополовяща и медиана в равнобедрен триъгълник	
	ТЕМА 5. НЕРАВЕНСТВА	
24.	Числови неравенства. Свойства	
25.	Еквивалентни неравенства	
26.	Представяне на решенията на линейно неравенство с числови интервали и графично върху числова ос	
27.	Приложение на линейните неравенства	
28.	Неравенства, свеждащи се до линейни	
29.	Неравенство на триъгълника	
	ТЕМА 6. УСПОРЕДНИК	
30.	Признаци за успоредник	
31.	Правоъгълник.	

32.	Ромб. Квадрат	
	ТЕМА 7. ЕЛЕМЕНТИ ОТ ВЕРОЯТНОСТИ И СТАТИСТИКА	
33.	Задачи от вероятност на събития	
34.	Практически задачи върху темата „Елементи от вероятности и статистика"	
	ТЕМА 8. ПОСТРОЕНИЯ С ЛИНИЯ И ПЕРГЕЛ	
35	Построяване на триъгълник по две страни и ъгъл между тях	
36	Построяване на триъгълник по три страни	

Основно училище „Христо Ботев”, с.Абланица,общ.Велинград

Директор:.....
/Елена Халева/

Учебна програма за разширена подготовка по човекът и природата

V клас

ЗА УЧЕБНАТА 2019-2020г.

ХОРАРИУМ: 1час седмично/ 34часа годишно

Изготвил: .....
/Росица Цопанова/

I.ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Чрез обучението по Човекът и природата пети клас –разширена подготовка се цели **затвърдяване и разширяване** на знанията, придобити в общообразователната подготовка по учебния предмет. Темите и съответните компетентности като очакван резултата от обучението следват формулираните в учебната програма за общообразователна подготовка по човекът и природата 5 клас, но чрез РП се осигурява поддържане и надграждане. В учебната програма са заложени следните основни цели и задачи към тях:

II.ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

1.Надграждане на знания на структурна и фукционална основа понятия, свързани с движението на телата, видове сили и резултата от тяхното действие, основни електрични явления, строеж на веществата, химични реакции,свойства на основни вещества,транспорт на вещества в многоклетъчния организъм, дразнимост, движение, размножаване и развитие и растеж при растения, животни и човек.
2.Развиване на умения,свързани с ключовите компетентности по природни науки,за описване и разпознаване на обекти, процеси и явления, за решаване на проблеми, за подкрепа на устойчиво развитие на живот, умения за наблюдаване и изследване на природни обекти,за работа с в-ва, лабораторни уреди и апарати за спазване на правила при провеждане на експеримент,за адекватно реагиране в ситуации за опазване на собственото си здраве или здравето на другите и оказване на първа помощ
3.Обогатяване на нравствените чувства и ценности, мотиви за добро поведение в обществото и природната среда. Екологично и здравно възпитание на ученика, **обогатяване** на личноста и формиране на отношение към мястото и ролята и отговорностите на всеки към себе си, към обществото и природната среда Осъзнаване от ученика на отговорността за собственото здраве и здравето на другите.

III.Компетентности като очаквани резултати

1.Разпознава и описва обекти,процеси и явления в природата;
2.Наблюдава обекти,процеси и явления;
3.Измерва и определя по инструкция стойностите на величини/маса ,обем/;
4.Познава и описва методи за разделяне на смеси;
5.Прилага правила за безопасност при експериментална работа;
6.Прилага хигиенни правила и норми за здравословен начин на живот;
7.Развитие на психичните процеси (памет, мислене, въображение),на умения за работа в екип и толерантност към чуждото мнение.
8.Развитие на основни мисловниоперации-сравнение, класифициране, обобщение;
9.Използва възможностите на ИКТ или други източници за придобиване на информация.

IV.ТЕМИ

№	ТЕМИ	Бр.урочни единици
1	Тела и вещества	6
2	Топлинни промени на телата	3
3	Космосът	6
4	Веществата и техните свойства	10
7	Структура на организмите	5
8	Жизнени процеси при човека	4
	Общо	34

№	Глобални теми и подтеми	Брой урочни единици	Забележка
	Тела и вещества	**6**	
1.	Тела и вещества	1	
2.	Тела и вещества	1	
3.	Измерване обем на телата-твърди и течни	1	
4.	Измерване маса на твърди тела	1	
5.	Измерване маса на течности	1	
6	Градивни частици на телата.Дифузия	1	
	Топлинни промени на веществата	3	
7.	Температура	1	
8.	Топлина:Топлообмен,топлопроводност и конвекция	1	
9.	Преходи между състоянията на веществата	1	
	Космосът	**6**	
10.	Какво знаем за слънчевата система?	1	
11.	Нашите съседи планетите	1	
12.	Гравитация.Движение на небесните тела	**1**	
13.	Развитие на представите за Вселената	1	
14.	Земята и Луната –Фази	1	
15.	Новости в космическите изследвания	1	
	Вещества и техните свойства	10	
16.	Вещества и свойствата им	1	
17.	Установяване на някои свойства на веществата	1	
18.	Видове смеси.Чугун и стомана	1	
19.	Еднородни и неоднородни смеси	1	
20.	Методи за разделяне на неоднородни смеси	1	
21.	Методи за разделяне на еднородни смеси	1	
22.	Въздух-състав,свойства, замърсители	1	
23.	Замърсители на въздуха-методи за пречистване	1	
24.	Опазване чистота на въздуха	**1**	
25.	Опазване чистотата на водата	1	
	Структура на организмите	5	
26.	Моделиране на клетка с материали по избор	1	
27.	Класифициране на организмовият свят	1	
28.	Значение на бактериите	1	
29.	Хранене на растенията -фотосинтезата	1	
30.	Хранене на животните.Храносмилане, хр. с-ма	1	
	Жизнени процеси при човека	4	
31. 32. 33.	Здравни познания и хигиена на храносмилателна система на човек дихателната система система на човек отделителна система на човек	1 1 1	
34	Организмите около нас	1	

Основно училище „Христо Ботев”, с.Абланица,общ.Велинград

Директор:.....
/Елена Халева/

Учебна програма за разширена подготовка по човекът и природата

VI клас

ЗА УЧЕБНАТА 2019-2020г.

ХОРАРИУМ: 1час седмично/ 34часа годишно

Изготвил: .....
/Росица Цопанова/

I.ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Чрез обучението по Човекът и природата шести клас –разширена подготовка се цели **затвърдяване и разширяване** на знанията, придобити в общообразователната подготовка по учебния предмет. Темите и съответните компетентности като очакван резултат от обучението следват формулираните в учебната програма за общообразователна подготовка по човекът и природата 6 клас, но чрез РП се осигурява поддържане и надграждане. В учебната програма са заложени следните основни цели и задачи към тях:

II.ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

1.Надграждане на знания на структурна и фукционална основа понятия, свързани с движението на телата, видове сили и резултата от тяхното действие, основни електрични явления, строеж на веществата, химични реакции,свойства на основни вещества,транспорт на вещества в многоклетъчния организъм, дразнимост, движение, размножаване и развитие и растеж при растения, животни и човек.

2.Развиване на умения,свързани с ключовите компетентности по природни науки,за описване и разпознаване на обекти, процеси и явления, за решаване на проблеми, за подкрепа на устойчиво развитие на живот, умения за наблюдаване и изследване на природни обекти,за работа с в-ва, лабораторни уреди и апарати за спазване на правила при провеждане на експеримент,за адекватно реагиране в ситуации за опазване на собственото си здраве или здравето на другите и оказване на първа помощ

3.Обогатяване на нравствените чувства и ценности, мотиви за добро поведение в обществото и природната среда.Осъзнаване от ученика на отговорността за собственото здраве и здравето на другите.

III.Компетентности като очаквани резултати

1.Решава задачи свързани с движението на телата като използва връзката между основните характеристики на движението –път, време, скорост.Пресмята тегло на тела с различна маса; решава задачи от плътност и налягане .

2.Изследва принцип на действие лост и макара;

3.Измерва и определя по инструкция стойностите на величини: различни видове сили; плътност на течност и твърдо тяло,обяснява качествено потъване и плаване на тела

4.Описва писмено и схематично резултати от хим.експеримент, таблично представяне и обработка на резултати;

5.Прилага правила за безопасност при експериментална работа;

6.Наблюдава химични опити,определя условия и признаци на ХР, определя видове ХР

7.Изразява с модели,схеми градивни частици на в-вата, химични реакции

8.Оценява голямото значение на изучаваните вещества

9.Наблюдава, анализира изображения, схеми, модели на структури и процеси,

10.Извършват самонаблюдения и прилага хигиенни правила и норми за здравословен начин на живот

11.Използва различни източници на информация/таблици,схеми, компютър и др./

12. Измерва пулс и кр.налягане.

IV.ТЕМИ

№	ТЕМИ	Бр.урочни единици
1	Движение на телата.Видове сили и тяхното действие	13
2	Вещества и техните свойства	11
3	Структура и жизнени процеси на организмите	10

№	**Глобални теми и подтеми**	Бр. урочни единици	Забележка
	Движение на телата.Видове сили и тяхното действие	**13**	
1.	Движение на телата	1	
2. 3.	Видове движения Скорост -праволинейно равномерно движение	2	
4.	Скорост,път и време	1	
5.	Скорост-БДП	1	
6.	Сила.Сила на тежестта, тегло и маса на телата	1	
7.	Измерване сили на триене /П-г/	1	
8.	Прости механизми –лост и макара	1	
9.	Натиск.Налягане на газове и течности	1	
10.	Плътност и плаване.Изтласкваща сила	**1**	
11.	Определяне на плътност на течност	1	
12.	Ел. сили.Електрични заряди и строеж на атома	1	
13.	Физични явления /Б-т/	1	
	Вещества и техните свойства	**11**	
14. 15.	Градивни частици на веществата Атоми молекули и йони	2	
16.	Хим.елемент.Прости и сложни в-ва	1	
17.	Вещества и градивни частици /П-Г	**1**	
18.	Физични явления Физични свойства на веществата	1	
19.	Химични явления.Химични реакции	1	
20.	Свойства на веществата /П-г/	1	
21.	Закон за запазване масата на в-та /П-Г/	1	
22.	Видове химични реакциии/Б-ст/	1	
23.	Замърсяване и опазване на околната среда/Б-т/	1	
24.	Вещества и хим..реакции/П-г/	1	
	Структура и жизнени процеси на организмите	10	
25	Движение на вещества в раст.организъм	1	
26.	Движение на в-вата в ЖО Кръвоносна система	1	
27.	Дразнимост и движения при растения	1	
28.	Дразнимост и движения при животните	**1**	
29.	Същност на размножаване	1	
30.	Размножаване при животните	1	
31.	Размножаване растенията	1	
32.	Размножаване на растенията	1	
33.	Измерване на пулс,кръвно налягане,оказване на първа помощ.	1	
34.	Влияние на човека върху природата	1	

Основно училище „Христо Ботев”, с.Абланица,общ.Велинград

Директор:.....
/Елена Халева/

Учебна програма за разширена подготовка по химия и ООС

VII клас

ЗА УЧЕБНАТА 2019-2020г.

ХОРАРИУМ: 1час седмично/ 36часа годишно

Изготвил: .....
/Росица Цопанова/

I.ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Чрез обучението по Химия и ООС за седми клас –разширена подготовка се цели **затвърдяване и разширяване** на знанията, придобити в общообразователната подготовка по учебния предмет човекът и природата /5 и 6 клас/-модул химични явления. Темите и съответните компетентности като очакван резултат от обучението следват формулираните в учебната програма за общообразователна подготовка по химия и ООС 7 клас, но чрез РП се осигурява поддържане и надграждане. В учебната програма са заложени следните основни цели и задачи към тях:

II.ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

1.Надграждане Надграждане и разширяване на знания за вещества и техните свойствата им,приложение на в-вата в бита и производството, затвърдяване на знания за химичната символика,определяне на валентност,изравняване на химични уравнения Обогати съдържанието и обемът на понятията свързани с класификацията и свойствата на химичните елементи от алкална и халогенна група на ПС и техните съединения, приложение на веществата и ОПС.

2.Развиване на умения,свързани с ключовите компетентности по природни науки,за описване и разпознаване на обекти, процеси и явления, да се развиват умствените умения за описване, дефиниране, разпознаване обясняване, анализиране, сравняване, обобщаване, за решаване на проблеми, за подкрепа на устойчиво развитие на живот, умения за наблюдаване и изследване на природни обекти,за работа с в-ва, лабораторни уреди и апарати за спазване на правила при провеждане на експеримент,за адекватно реагиране в ситуации за опазване на собственото си здраве или здравето на другите и оказване на първа помощ

3.Обогатяване на нравствените чувства и ценности, мотиви за добро поведение в обществото и природната среда.Осъзнаване от ученика на отговорността за собственото здраве и здравето на другите.

III.Компетентности като очаквани резултати

1.Използва химичната символика, съставят химични формули,определя валентност на ХЕ

2.Изразява с ХУ генетични връзки между ПВ и неорганични съединения по схемата: Е-оксид/основен или киселинен/- основа/киселина/- сол;

3.Наблюдават взаимодействие на натрий с вода и въздух, на натриева основа с вода и киселини(неутрализация);изразява с химични уравнения химични свойства на елементи от IA и VIIA група на ПС

4.Разпознават разтвори на киселини и основи по промяна цвета на индикатора; по техните химични свойства;дава определение за киселини,основи,разпознава дисоциация ,неутрализация и качествени реакции за разпознаване на хлориди ,бромиди и йодиди;

5.Използва периодичната таблица на елементите, определят валентност и предвиждат свойства според мястото на елемента в ПС;

6.Определят връзката между свойствата на веществата и възможностите за тяхната употреба;

7.Описва писмено и схематично резултати от хим. експеримент; таблично представяне и обработка на резултати;

8.Прилагат правила за безопасна работа с хим. вещества и хим.апаратура.

9.Наблюдава химични опити,определя условия и признаци на ХР, определя видове ХР

10.Изразява с модели,схеми градивни частици на в-вата, химични реакции

11.Оценява голямото значение на изучаваните вещества

12.Използва различни източници на информация/таблици,схеми, компютър и др./

IV.ТЕМИ

№	ТЕМИ	Бр.урочни единици
1.	Вещества и процеси	3
2.	Химична символика и валентност	10
3.	Метали.Натрий и съединенията му	8
4.	Неметали.Хлор и съединенията му	6
5.	Прости вещества и хим.съединения	3
6.	Периодичен закон и периодична система	6
	Общо	36

№	Глобални теми и подтеми	Брой урочни единици	Забележка
	Вещества и процеси	**3**	
1.	Градивни частици на веществата	1	
2.	Видове вещества и свойствата им	1	
3.	Химични реакции –същност,видове,условия и признаци	1	
	Химична символика и валентност	**10**	
4.	Химични знаци и химични фомули	1	
5.	Химични формули на ПВ и ХС	1	
6.	Означения и наименования на в-вата	**1**	
7.	Валентност-видове и определяне на валентност на Е в ХФ	1	
8.	Съставяне на хим.формули на бинарни съединения	1	
9.	Валентност.Съставяне на хим.формули	1	
10.	Атомна и молекулна маса	1	
11.	Химични уравнения	1	
12.	Изравняване на хим.уравнения	1	
13.	Химична символика	1	
	Метали.Натрий и съединенията му	**8**	
14.	Интелектуална карта на натрия	1	
15.	Интелектуална карта на натриевата основа/б-т/	1	
16.	Натрий и натриева основа/б-т/	1	
17.	Алкална група-ПВ	1	
18.	Алкална група –ХС	1	
19.	Основи .Основни хидроксиди	1	
20.	Масова част в смес и масова част на Е в ХС	2	
21.			
	Неметали.Хлор и съединенията му	6	
22.	Хлороводород и солна киселина.	1	
23.	Свойства на солна киселина	1	
24.	Хлор и неговите съединения	1	
25.	Халогенна група –хим.съединения	1	
26.	Киселини и изследване на pH на разтвори	1	
27.	Сравнително разглеждане на алкална и халогенна група	1	
	Прости вещества и хим.съединения	3	
28.	Видове прости вещества	1	
29.	Видове химични съединения	1	
30.	Генетични връзки между в-вата	1	
	Периодичен закон и периодична система	**6**	
31.	Закономерности в ПС	1	
32.	Как да използваме ПС	1	
33.	ПС –валентност и място на Е в ПС	1	
34.	Развитие на научните знания за химичните елементи	2	
35.	Развитие на знания за атомите на химичните елементи и за ПС	1	